

Novo zalogo rožnih vencev

z zelo niskimi cenami in v isredno lepi izdelavi je otvorila

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

pred vsem za marec oktober.

Cene so:

Leseni rožniverenci v ravnih izdelavih D 7.—

Stekleni, Din 3.— do 7.—

Alabaster po Din 10.—

Slonokoščeni (posameznik) po Din 12.—

Slonokoščeni (pravi) od Din 18.— do Din 47.—

Kovinasti (alpaca) v šatuljah, v obliki obeska po Din 12.— do Din 20.—

Kder more, naj si ogleda zalogo in izbere primerne v prodajalni na Koroški cesti 5 ali Aleksandrovi cesti 6. Narečite tudi lahko po pošti!

Službo išče pridna in poštena žena, izurjena v kuhanju, vešča tudi v trgovini, kot kuharica ali pa kot prodajalka. Cenjene ponudbe je poslati na: Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6. 1279

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana, Kolezijska ulica 18. — Vajenec, ki je že nekoliko več tega dela, se istotam sprejme. 1275

LJUDSKO VSEUČILIŠČE.

Pod tem naslovom bomo priobčevali kratke sestavke o stvareh, ki jih večkrat slišimo, pa ne razumemo. Razložili bomo posamezne splošno rabljene tujke. Odgovarjali pa bomo tudi na vprašanja, ki jih posamezniki pošljejo na uredništvo, pa so splošno zanimiva. Hvaležni bomo onim cenj. naročnikom, ki nam sporočijo, kaj jim naj pod tem naslovom pojasnimo.

Kaj je plačilna in kaj trgovska bilanca? Kadar se govori o državnem gospodarstvu, tedaj se večkrat povdarja, da se kaže državno gospodar-

stvo v plačilni in trgovski bilanci države. — Najpreje razložimo besedo: bilanca. Beseda je latinskega izvora in prvotno pomeni tehtnico z dvema skodelicama, v prenešenem pomenu pa tehtanje gospodarskega stanja. Na eno stran se da vse imetje (aktiva), na drugo stran vse dolgove (pasiva). — Trgovinska bilanca je obračun trgovine naše države z drugimi državami, je to račun izvoza in uvoza. Če smo več izvozili, prodali, kakor pa smo kupili, tedaj je trgovinska bilanca aktivna. Če pa smo več uvozili, kupili, kakor pa prodali, tedaj je trgovska bilanca pasivna. Zadnja leta je naša trgovinska bilanca — pasivna. V osmih mesecih tega leta znaša uvoz 1.200.000.000 D več kot izvoz. Zadnje mesece se je to znatno izboljšalo. V avgustu je bil izvoz za 50.000.000 Din večji, kakor uvoz, torej trgovska bilanca je postala aktivna. — Plačilna bilanca pa upošteva samo zunanjo trgovino, ker ima država lahko še kak drug dohodek iz drugih držav in ne le to, kar tja prodaja. Pri naši državi je plačilna bilanca skoro enaka trgovski bilanci. Razlika je le s tem, kar nam izseljenci pošiljajo domov.

DOPISI

Obrež pri Središču. Dne 4. t. m. popoldne je odšel od svojega doma vžitkar Mihael Trstenjak v smeri proti Sv. Miklavžu, kot so ga njegovi domači pri iskanju sledili. Odšel je pod pretvezo, da gre v gozd nabirati gob. Ker pa je mož nekoliko zmešan, se je gotovo v gozdu izgubil in tako zgrešil pot nazaj domov. Dosedanje poizvedovanje po njem je bilo brez uspeha. Mož je srednje postave, zagorelega obraza, sivih brk, star 79 let. Obleden je bil v cagaste, rujave hlače; ima na sebi dve suknji, od katerih je ena letna črna, ena pa zimska rujava; hlače so nekoliko zakrpane. Obut je bil v čevlje. Podpisana prosí, da kdor ve kaj o njem, naj blagovoli sporočiti na naslov: Marija Trstenjak, Obrež, pošta Središče ob Dravi.

Iz laškega okraja. V tem okraju, izvzemaj občine Trbovlje in Dol, je največ kmetov in malih posestnikov. Kmetje to leto nimajo rožnatih časov. Celo leto so se žgali na soncu, mnogo delali in radi suše ne preveč pridelali. Trdo bo za mrvo za zimo. Pšenica je še precej lepo obrodila. Koruza srednje, krompir srednje, ajda srednje, sočivje pa se je radi suše posušilo. Največji up in največje veselje našega kmeta je živinoreja. Nikjer ne najdeš tako lepe živine, kot v tem okraju. Saj pa naš kmet skrbi bolj za njo, kot sam za sebe. Toda cena 7—8 Din je malenkostna, v predvojni dobi pa 43 krajcarjev. Tedaj se je meso prodajalo po 50 do 60 krajcarjev, danes pa se po 64 kron. Takoj je razvidno, da je tukaj prizadet zopet le kmet. Ne jezi se naš kmet še toliko na mesarje, kot pa na trgovce. Kako pa nekateri trgovci delajo z našimi kmeti, to je nekaj nečuvnega. Lahko se dokaže, da nekateri trgovci v laškem okraju prodajajo svoje blago za 25% in še dražje kot v drugih mestih. Saj pa imajo tudi uspeh. Okoličani dobro poznamo nekatere laške došlece, ko so prirajžali s kovčki v Laško, danes pa posedujejo krasne palače, avtomobile in bogve kaj še vse. Naš kmet pa je podoben zolu. Kar po dnevi pripravi, po noči mora pojesti. Kako nekateri delajo z našimi okoličani, naj bo sledeče za vzgled: Nekaj mož je prišel k Laščanu lepo prositi, da bi si izposodil za 24 ur 200 Din. Kot kavcijo mu je položil hranilno knjižico v vrednosti 12.000 Din. Mož je v 24 urah denar vrnil in moral plačati obresti 50 Din! Še grše je, če ima denarni zavod tako bolezen! Sicer pa si lahko pomagamo pred takimi in si vsi pametni tudi bomo!

Marija Reka. Tukajšnji šolski odbor je sklenil soglasno, da se odpošlje zahvalno pismo dosedanji tukajšnji šolski upravitelji gđc. Mariji Jager, prestavljeni v Štore. Blizu deset let je tukaj delovala z neumorno požrtvovalnostjo in si pridobila ne le srca hvaležnih otrok, temveč tudi roditeljev, kakor tudi hvaležnost in spoštovanje vsega prebivalstva. Ljubi Bog ji budi bogat plačnik! — Šolski odbor je pa sklenil tudi enoglasno, da se zaprosi naše poslance, naj delujejo na to, da se vsaj za Slovenijo prekliče uredba od 2. maja 1927, tičoč se uredbe šol, šolskih odborov, obravnave šolskih kazni itd. Zlasti obravnava šolskih kazni je tako zoperna krajevnim šolskim odborom, da jim je nemogoče postopati po zakonu, ozir. uredbi, ne da bi ne nastala mrznja, jeza in

Dr. O. I.:

22

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Zgodilo se je celo, da je čarodejstva osumljeni Nesselbacher v Würzburgu med trpinčenjem pred sodniki izpovedal, da se je celo tamošnji škof Filip Adolf kot deželni knez udeležil čarodejskih shodov, nakar so Nesselbacherja takoj usmrtili, češ, da je ta ovadba posebno zlodejevo delo.

Zoper osebe, osumljene čarovništva, se je uvedlo takoj posebno postopanje. Navadno se je končalo z obsodbo na smrt, to vsled prostovoljnega priznanja, ali pa izsiljenega vsled trpinčenja.

Smrtnih obsodb se je na Štajerskem izreklo veliko, tako v letih 1674 in 1675 pri sodnji v Feldbachu 13, pri sodnji Rein so obsodili od sušca do avgusta 1686 skupaj 18 oseb, in 9 leta 1688, pri sodnji v Gleichenbergu od sušca 1689 do julija 1690 celo 37 oseb. Hrastovška sodnija je obsodila kot zadnjo čarovnico na smrt na grmadi neko Marijo Rieklin in sicer leta 1685; obsodba se je tudi izvršila na morišču v Šent Lenartu.

Še le jezuita Thanner Adam v Inomostu, umrl leta 1632, ter Friderik pl. Spee, umrl 1635, in 70 let pozneje protestant Thomasius, umrl leta 1718, so nastopili zoper to postopanje, ki je najžalostnejša prikazen tedanjega časa, neka blodnja, ki je sedanjemu času naravnost nerazumljiva.

Vsled občnega gibanja, ki je nastalo zoper to postopanje, je bila prisiljena tudi vlada, izdati odredbe, ki bi naj omejile te pravde. A popolnoma se to še ni dalo tako hitro odpraviti. Še le cesarski patent z dne 7. novembra 1766 je določil, da je izreči le v tem slučaju smrtno obsodbo, če je dejanje popolnoma nepojmljivo in se tudi ne najde nobeden naravni vzrok, vsled česar se more smatrati, da se je to zgodilo z zlodejevo pomočjo. A tudi take obsodbe so se morale predložiti tedanji cesarici Mariji Tereziji v pretres in potrditev.

Ni tedaj čudo, da so bili tedaj tudi v našem kraju taki slučajji. —

In to je morala občutiti tudi Agata iz Štraleka.

Ko je javil birič Strotz oskrbniku Trenak, da so privedli Agato v zapor, ga je obšla posebna zadovoljnost. Vedel je, da bi sicer ne mogel na-

Sadie v gospodinstvu!

Sadie najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24.— Din.